

KONST | RECENSION

Snyggt, svettigt och sorgmättat av Mejanstudenter

UPPDATERAD I GÅR 17:58 PUBLICERAD I GÅR 13:04

BILDSPEL

Bild 5 av 10 Installation av Ida Lindgren på Konstakademien
Foto: Jean-Baptiste Béranger

I år genomförs Kungliga Konsthögskolans avgångsutställningar på Konstakademien och konsthallen Marabouparken, för en begränsad publik. Proffsiga multimedialinstallationer dominerar, skriver Birgitta Rubin.

Avgångsutställningar

"Transmission"

Kungliga Konsthögskolan MFA, Konstakademien Stockholm. Visas tom 12/6

"Must remain open at all times"

Kungliga Konsthögskolan, BFA. Marabouparken, Sundbyberg. Visas t om 6/6

Denna säsong sammanfaller Vårsalongen på Liljevalchs och konsthögskolornas examensutställningar, traditionsenliga höjdpunkter för trendspaningar med ett spretigt och skojigt myller av verk. Dock har den stökiga charmen på dessa omfattande grupputställningar tonats ner på senare år, till förmån för allt mer välcuraterade och välstädade uppvisningar.

En svag doft av klor möter nu publiken på Konstakademien, som intagits av Kungliga Konsthögskolans avgångsklass (MFA-studenter). Den pampiga Nikehallen är spelplats för Cristian Quinteros Sotos installation "Sauna session", där även diskreta undervattensljud bubblar i bakgrunden och en rulle med kulörta simlinor placerats vid segergudinnans fötter.

Del av Cristian Quinteros Sotos "Sauna session" i Nikehallen Foto: Jean-Baptiste Béranger

I entréhallen ligger också vikta handdukar på en bänk, fyra urnor är smyckade med björkris och en trappa upp till höger finns ett "basturum", med värmeaggregat och ett videoverk som visar interiörer från saunor och omklädningsrum.

Jag minns fortfarande hur Peter Johansson slog ett slag för saunakulturen när han 1997 förvandlade Lunds konsthall till en offentlig gemensamhetsbastu. I Johanssons "The skandinejvian sauna prodjekt" kläddes publiken av in på bara skinnet, medan vi nu sitter fullt påklädda i värmen. Quinteros Sotos utforskning är mer filosofisk, med textrader om nakenhet och kroppsnormer – men hettan sprider sig ut i salarna och min svettmustasch hänger kvar ett bra tag.

Det jag kommer att minnas särskilt från denna examensutställning är mängden av proffsiga projekt och multimediala installationer – flertalet förstås med anknytning till pandemin, som ju i grunden påverkat såväl undervisningen som allas vår vardag.

Georg Nordmark undersöker vårt förhållande till tama djur i en serie fyndiga skulpturer, som på en gång blinkar åt en abstrakt konsttradition och är bearbetningar av faktiska objekt för

aktivering och stimulering av husdjur eller tamboskap. Lyckopiller har det annars blivit populärt att laborera med när depression tros ha drabbat sällskapsdjuren, som ju dessutom ökat markant i antal under pandemins hemisolering.

Men det projekt som rör mig mest är Emelie Markgrens hommage till farfadern, som gått bort i covid-19. I en serie målningar från en avfolkningsbygd möter vi ett dödsbo som vibrerar av vardaglig omsorg, där en fisk på en skärbräda och en bakad äppelkaka finns redo för besök.

En annan, mindre trend är inomkonstnärliga uppgörelser med den platta dukens begränsningar, som här både hamnat nedåtvänd på golvet och hissats upp mot taket. Vinicius Jayme Vallorani har byggt olika slags anordningar för att koreografera sina dukar i rumsrymden och på golvet står en klotformad anordning där en instoppad duk kan rullas runt.

Och Nada Ali har brottats med 350 kilo lera i sin installation, där en filmad performance visar hur hon bygger upp en drygt två meter hög lerfigur med en klase armar fastklamrade runt kroppen. Skulpturen har därefter bränts, slagits sönder och sedan hjälpligt sammanfogats. Genom hålen syns nu insidans inristade arabiska tecken och siffror, ett stöd i återuppbyggnaden – djupt symboliskt särskilt som konstnären är född i Syrien.

Utställningen är i stort påtagligt snyggt och rytmiskt hängd men med en minussida för de konstnärer som har sina verk spridda på flera ställen – vilket försvårar en helhetsbild.

Bäst sammanhållna är installationerna i Galleri Väst och Öst, där stämningen förstärkts med ljud och punktbelysning i mörkret. Karin Lindstén har byggt en suggestiv installation med skulpturer och videokärmar som adresserar den alarmerande artdöden, i synnerhet för insekter – och på golvet framför syns en antropomorf skulpturgrupp av Madeleine Jacobsson, som lägger till en surrealistisk ton.

Där jag stannar längst är annars i Ida Lindgrens installation på temat omsorg och disciplinering i barnuppfostran, i ett skolsammanhang men också i den privata relationen mamma-barn. I en finstämd video har Lindgren filmat sina två barn och sig själv växa fram som konturer på en vägg – färdiga att fyllas i, vilket det äldsta barnet gör med ögon och en glad mun.

Marabouparken har lånat sina lokaler till studenterna som tagit sin bachelor of fine arts (BFA). De flesta är samlade i konsthallens stora sal, där Mattias Anderssons ”bed” har snackiskvalitéer. Under utställningens öppettider ligger konstnären själv i sängen, upphissad högt upp mot taket men övervaktad ovanifrån av en kamera, som livesänder bildströmmen på golvet under.

Konstnärer som sover på utställningar är ju inget nytt men här handlar det specifikt om Anderssons relation till bädden under coronaisoleringen, om skön vila men också smärta och ensamhet – vilket han med jämna mellanrum sjunger om uppifrån sin svävande säng. Ytterligare en bädd är skådeplatsen för ett drama, Joakim Havaas ”Safe in my burrow”, en ”trygg” håla med en uppenbart ambivalent men humoristisk hållning till mat, kön och sex.

Även denna utställning är snyggt hängd fast lite vildare och ojämnare, med tekniker och teman processade under kortare tid. Django Giambancos stående jätterelief ”Mjukt beskriver hårt”, i polyester, ull och minnesskum, har en hemlighetsfull utstrålning som jag gärna ser utvecklad.

Och Olga Krüssenbergs halvtimmeslånga film om en nyligen avslöjad familjehemlighet bär på ett sprängstoff som säkert har än vidare implikationer. I filmen och ett textverk borrar hon i historien om farmoderns utomäktenskapliga barn som blev bortadopterat i Österbotten, om psykisk ohälsa som följd och minnena som hennes barn i Sverige bar med sig.

Det är ett både känsligt och konkret dokument om sorg och släktband. I ett angränsande rum fastnar jag i Linnéa Ndangoya Palmcrantz videoinstallation ”Home VHS-tapes”.

Den bygger också på en familjehistoria, därtill om människans relation till djur, utifrån föräldrarnas inspelade filmer i samband med biståndsarbete i Afrika. Där hade familjen en apunge kallad Herr Nilsson, som i repeterade sekvenser klamrar sig fast vid storasystemens smala ben. Hur de än försöker bända loss ungens grepp så lyckas den hålla sig fast. Jag ska sent glömma den lilla apans skräckslagna blick.

TEXT

Birgitta Rubin